

KIS KAP

... A LÁBA BELE AKADT. (Lásd a 36. lapon.)

LVIII. köt. 3. szám. Ára negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1900. január 21-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

ROSZCSONT FERKE

UJABB CSÖNDES CSINYEI ÉS SZELID
TRÉFÁL.

Irta *Ida néni.*

(Folytatás.)

AMAMA, mikor sok szóval és sok pénzzel nagy-nehezen rendbe hozta a vásáros asszonyok dolgát, azt hitte, hogy ezzel be is van Ferkének ez a tréfája fejezve. Az ám!

Először is Francsek bácsinak volt még egy kis kontója a boltjában esett károkért. Ezt is a mamának kellett kifizetni. Sok apróság közt egy zsák liszt is szerepelt, melyre ráfolyt a petroleum. A lisztnek nem lehetett többé hasznát venni, mert a kutya sem ette volna meg, amit ilyen lisztből sütnek.

A Ferke adósságát nem írta a számlára, nem tudom miért. Talán hamarjában elfelejtette, vagy nem akarta elárulni, hogy hitelbe adogatott a gyerekek. Ferke azonban jól az eszében tartotta az »adós fizess« böles mondást, kivált, hogy olyan nagyon kikapott azért, amit a boltban elkövetett. Pedig azért kár volt ugyan haragudni rá. Tehetett ő róla, hogy a két filléres legurult? De meg aztán esküdni is lehetett rá, hogy Francsek bácsi szánt-szándékkal lökte le a pénzt. Galibát akart csinálni, hogy haszna legyen belőle. Mert lám, egyszerre mekkora számlával állt elő! Pedig fele kára sem volt.

De hát ne legyen többé panasza Francsek uramnak. Nem viszi el a két fillérest olyankor, mikor sokan vannak a boltban. Legjobb lesz akkor térni be hozzá, amikor más ember már nem vásárol.

Francsek bácsi este 10 órakor már rendszeren az ágyban volt és aludt. Ilyenkor

föl nem kelt senki fia kedvéért, még ha ez az egész boltját meg akarta volna is vásárolni. Tudta ezt Ferke; de azt is tudta, hogyan lehet Francsek bácsit talpra ugrasztani.

A nagy vásár utáni napon, mikor Francsek bácsi már az ágyban volt és épp szundikálni kezdett, valaki kopogtatott az ablakon; de nem ujjal ám, hanem apró kavicsokkal, melyek sűrűn hullottak az üvegre. Francsek bácsi és felesége nem tudták mire vélni a különös zajt.

— Ugyan, mi lehet az? szólta Francsek né. Jégeső vagy zápor?

— Mi jut eszedbe? felelt Francsek bácsi, Jégeső, zápor! Hiszen csillagos volt az ég még csak néhány percczel ezelőtt is. El nem tudom képzelni mi Isten csodája lehet!

Nem sokáig kellett tünődnie, mert egyszerre csak nagy kő repült az ablakfának, és bizony be is tört egy üveg-táblát. Most már tudta Francsek bácsi, mi hull az égből. Amint kinézett az utcára, ott látta Ferkét, aki épp egy téglával akarta még megtisztelni. Francsek bácsi, nagy mérgében, szólni sem tudott, csak levegő után kapkodott. Ferke pedig egész kedvesen mosolygott rá s fölkiáltott:

— Elhoztam a két fillért! Tartsa a kezét! Bedobom, ha nem akar ajtót nyitni.

— Nyitok mindjárt, nyitok! kiáltott a boltos. Agyon-ütlek, gézenguz, várj csak!

Azt már nem várta meg Ferke, hanem futott. Előbb azonban még oda kiáltott Francsek bácsinak.

— Adós fizess! Ugy-e pontos vagyok? Már csak 94 fillérral tartozom!

Francsek bácsi másnap korán reggel fölkereste a Ferke mamáját, hogy bepanaszolja az urfít. Mondják meg annak a gyerekeknek, hogy többet be ne tegye a

lábát a boltjába, mert maga sem tudja, mit tesz vele. A mama először is kifizette a még hátralevő 94 fillért, hogy Ferkének ne legyen ürügye a Francsek bácsi zaklatására. Aztán megígérte, hogy a fiut szigorúan meg fogja büntetni, és ha még egyszer merne galibát csinálni Francsek bácsinak, akkor a papát hívják segítségül. Az biztosan csinál rendet.

Igy lett szomorú vége a nagy barátság-nak Francsek bácsi és Ferke között. A gyerekek csak azon boszankodott, hogy mért is tudnak annyira haragudni egy kis tréfáért a helyett, hogy nevetnének rajta!

Tudja Isten, már néki olyan a szerencséje! Ha valakivel igazán, tiszta szívből jót akar tenni, galiba lesz belőle. Tavaszkor hallotta, amint Biri néni, aki tőszomszédjuk, minden áldott reggel mérgeződött, hogy éjnek idején idegen kutyák járnak a kertjében, kikaparják a palántákat. Akár mit tett, nem használt. Megigazította a kerítést, szögeket veretett a deszkákba, tüskés galyakat rakatott tetejébe . . . mind hiába! A kutyák mind ezt kutyába sem vették, mindig újra be-betörtek.

Egy napon, hogy Biri néni a tönkre tett gyönyörű paradicsom-palántákat siratta el, Ferke megsajnálta és biztatta:

— Várjon csak, Biri néni! Majd megszabadítom én ezektől a bestiáktól. Tudom, egy sem teszi oda többé a lábát, ha én hozzá látok.

Azt hiszitek, hogy Biri néni hálásan megköszönte a Ferke jószívű ajánlatát? Dehogy! Rögtön abba hagyta a sopánkodást és mérgesen ráförmedt a jó szívű gyerekekre:

— Nem köll nekem a te segítséged! Ne törődjél az én kertemmel, végezd a magad dolgát!

— De Biri néni! Azzal már csak nem tesztek rosszat, ha elriasztom a kutyákat?

— Mondtam már, hogy nem kell a segítséged. Ahová te beteszted a lábadat, ott mindjárt baj van. Inkább hatszor ültetek új palántát, csak te ne járj a kertem tájékán!

Ej de haragos az a Biri néni! gondolá Ferke. Hogy fél tőlem! . . . pedig sohasem véték neki. Azért is megmutatom neki, hogy jó fiu vagyok és hogy én is tudok valamit! Hadd dicsérjen is már egyszer!

Nyomban hozzá is látott. Jó erős, hosszú drótot szerzett, abból hét-három hurkot csinált, aztán este felé belopódzott a Biri néni drágalátos kertjébe. Végig vizsgálta a kerítést, merre jöhet be a haszontalan kutyája? Meg is találta a nyilást és odakötötte drótját az alkalmasnak vélt helyre. A hurok ügyesen volt csinálva, hogy megfogja a kutya lábát, ha belé akad. A Sarkadi Pistáék kertész-legénye tanította meg erre a mesterségre.

Este aztán csak leste, mikor jön már a kertbe valami szerencsétlen kutyus. Előre örült neki, milyen nagyszerű tréfa lesz belőle, ha megfogja a gonosztevőt. Csak az volt a baj, hogy a bandájával egész nap sokat lapdázott, futkosott, nagyon elfáradt s most majd eldült az álmoasságtól, a szeme szinte leragadt. Akarva, nem akarva, végre is kénytelen volt lefeküdni.

Éjfél tájban borzasztó üvöltés verte föl az egész szomszédságot. Egész kutya-sereg mindenféle hangon rettenetes koncertet vitt véghez, úgy, hogy az emberek ijedten ugrottak ki az ágyukból. Azt hitték, tüz van, vagy Isten tudja miféle veszedelem.

Természetesen Biri néni rohant ki legelőször a házból. Uramfia! Mit kellett lát

nia! Az ő kertjében voltak azok a pokolbeli muzsikások. Egy agár volt az első tenorista, aki a legmagasabb hangon üvöltött, mert a lába bele akadt a hurokba (Lásd a képet a czimlapon.) és a drót nagyon kinozta. Körülötte jó kutya-pajtások versenyt vonítottak. Egy öblös torku nagy dogg volt a kontrás, hogy csak úgy zengett bele az utca; a többiek vinnyogtak, ugattak, csaholtak, ahogy a torkukon kifért. Az embernek ég felé meredt minden hajaszála, borzasztó volt az!

Talpon volt az egész utca, az emberek lelkendezve futottak elő, hogy lássák, mi történik. Senkinek sem volt annyi mersze, hogy a kutya-sereg közé menjen, míg nem előkerült a bakter, aki végre kiszabadította a szegény agarat a hurokból és véget vetett a nagy kutya-vásárnak. Az emberek nevettek is, haragudtak is, hogy e miatt ugrottak ki oly ijedten az ágyból. Biri néni úgy hadonászott a két kezével, mint valami szélmalom és egyre azt kiabálta:

— Ezt ő tette! Agyon-ütöm azt a kölyköt! Hol az a gézengúz?

Hol volt? Az ágyban szegény és úgy aludt, mint a legjámborabb aludt tej. Föl sem ébredt a nagy lármára. Eleget sajnálta, hogy elmulasztotta ezt a gyönyörű mulatságot.

— Azért álmodtam hát, hogy a nagy banda muzsikál, hogy trombitálnak-hegedülnek! De kár, hogy föl nem keltettek! Lett volna ne mulass a sok haszontalan kuttyájának. Még egyszer megpróbálom a hurokkal...

— Próbáld csak még egyszer, akkor neked lesz ne mulass! szakítá félbe a haragos Biri néni. Ott ne lássalak a portámon! A kertemet egészen össze-gázol-

ták, akár újra ültethetem be. Még csak nyoma sem maradt a sok szép palántámnak, virágomnak.

Biri nénit még csak ki tudta a mama engesztelni. Össze vásárolta Jancsó kertész minden palántáját és rendbe hozatta a kertet. De a megnyomorított agár gazdája, nagyságos Jászay uram, ugyan csak jót húzott vastag nádpálczával szegény Ferkén, mikor a gyerek elment a kapuja előtt. Talán kékre is verte volna; de volt Ferkének annyi esze, hogy elszaladt. Tehet ő róla, hogy épen a Jászay ur híres agara került a hurokba? Ha olyan nevezetes kutya, amilyennek a gazdája mondja, hát tartsák a szobában a divánon, ne engedjék kóborolni. Hogy száz forintot megért, hogy hét vármegyében nem volt párja, mit bánja azt Ferke? Ment volna nyulat kergetni Bergencziába. Mi keresni valója volt a Biri néni kertjében? Haszontalan agara! Hiszen van még három ép lába, hát elég jól futhat.

Tudjuk, hogy Ferke a rokonság közt legjobban szereti Teréz nénit, aki mindig pártját fogja. No, már annak csak nem akart bajt és boszuságot szerezni készakarva. És mégis megtörtént.

A néninek gyönyörű szőlője van Vár-alján. Akkora, hogy a szüret két hétig is eltart benne. A néniék a szüret alatt a borházban laknak, amely egész kis kastély. Pompás világ van ott olyankor! Sütnek-főznek, lakomáznak, a vendégek jönnek-mennek, mulatnak, és ami a legfőbb: a tőkéről szedhetik és ehetik azt a pompás szőlőt, amelyhez fogható széles e világon nem terem. Ferke majd kiugrott a bőréből, mikor Teréz néni megígérte neki, hogy magával

(Folytatása a 38. lapon.)

KIVÁNSÁG. (Lásd a 38. lapon.)

(Folytatás a 36. laphoz.)

viszi a szüretre. Egész nap tánczolt, ugrált örömeiben és eldicselkedett vele a pajtásoknak, akik majd megpukkadtak az irigységtől.

Ugy volt eleinte, hogy Teréz néni viszi magával Ferkét; de mivel egy nagy szerket küldtek előre, amelyen ágy-nemü, elemózsia, edény s más efféle volt, Ferke, nagy türelmetlenségében nem akart várni, hanem kérte Teréz nénit, hogy a nagy kocsival mehessen.

— Majd segíték rendet csinálni, hogy a néninek kevesebb dolga legyen, mondá. Vigyázok is a holmikra.

— Igen, majd csinál galibát, szólt Biri néni. Ha neked volnék, Teréz hugom, egyáltalában nem is vinném magammal ezt a garabonczás diákot. Vagy hát adj legalább két zsandárt melléje!

— No, ne tullozzuk a dolgot, édes nénem, felelt Teréz néni nevetve. Nem lesz semmi baj. Mit is tehetne? Hiszen egy-két órával később már mi is ott leszünk. Nincs is ott semmi, amivel galibát csinálhatna; legföljebb hogy a fára mászik, vagy egy ablakot tör ki.

— Majd talál ő, bizd csak rá! No, én különben nem bánom, ha előre megy, szólt Biri néni. Legalább nem leszek egy kocsin vele.

— Én is jobb szeretem, dörmögte Ferke. Még a műskotály szőlő is megsavanyodik a számban, ha Biri nénit látom.

(Vége következik.)

KIVÁNSÁG.

(Képpel a 37. lapon.)

*Hó, hó — mennyi hó!
Jaj, de kedvemre való!
Ni, hogy repül ide s tova,
Fiúk kezén a golyó!*

*Dobálózni kis mamám,
Hej, szeretnék én is ám!
Hadd vegyülök közibéjük,
Én is úgy tudnék talán!*

*Ferikém, mily gondolat!
Hisz' a dobálás alatt
A te drága, jó bundácskád
Merő rongyokra szakad!*

*A bundácskát mit bánom!
A laplázását kívánom;
Jobb ugrálni fehér havon,
Mint ülni a dívánon!*

ÉLMÉNYEIM PO CZAFALVÁN.

— Nagyon sajtáságos történet, hat képpel. —

Elbeszéli Vig Juliska.

(Vége.)

MEGVALLOM, nem igen volt inyenre, hogy Kormoska elszólított a jeles Poczássy műterméből. Engedtem ugyan a hívásának, mert nem tudtam: mit akar; de mikor megmondta, csöppet sem voltam megelégedve.

— Sokféle multság van készülőben, mondá; ha már itt vagy, jó lesz, ha megnézed.

— No bizony! Arra még ráértünk volna. A jeles Poczássy ur le akarta festeni az arczképemet, később pedig talán nem fog ráérni. Rosszul tetted, Kormoskám, hogy elzavartál onnan.

Kormoska nagyot nevetett.

— Köszönd meg! Ugyan röstelted volna, ha elkészül az arczképed.

— Ugyan miért?

— Mert Poczássy ur nagy művész, de csak pocza-fejeket tud pingálni, hát neked is olyan fejet pingált volna.

— No, akkor senki sem tudta volna, hogy én vagyok az.

— De alája írta volna ám a nevedet.

— Köszönöm szépen! Akkor inkább lemondok a dicsőségről. Már csak inkább maradok Juliska, hogysem Posika kisasszony legyenek. De hát most hová megyünk?

— Akár mindjárt itt is bekukkanthattunk a kerítésen. Hallom, valami mulatság folyik oda át.

Könnyen fölkapaszkodtunk az alacsony kerítésre.

— Látod? szólt Kormoska. Ez Pocza-falva legjelesebb gavallárja, Orjas urfi és Hájas urfi. Rég versenyeznek, melyikök ügyesebb a toll-labda verésében. Most újra mérkőznek.

A mérkőzés azonban sok vitával folyt, mert hol Orjas urfi, hol Hájas urfi tett kifogást, hogy ellenfele rosszul ütötte a toll-labdát.

— Sose vitatkozzunk! szólt végre Orjas urfi. Itt van Juliska és Kormoska, legyenek ők a verseny-bírák.

— Nagyon jó lesz, hagyta rá Hájas urfi.

Én meg Kormoska tehát nagy figyelemmel kísértük a játékot. (Lásd a képet a 40. lapon.) Nem volt könnyű a feladatunk, mert igazságosan akartunk ám itélni, a két versenyző pedig nagyon egyformán ügyeskedett. Végre azonban mégis csak úgy kellett dönteniünk, hogy Hájas urfi a győztes. Örült neki nagyon, de Orjas urfi sem duzzogott, hanem megmutatta, hogy igazi lovagias ifju, mert így szólt:

— Bele nyugszom, ha a szép kisasszony így ítélte. A verseny-futásban ugyis én vagyok erősebb.

— Azt még be köllene bizonyitanod, veté ellene Hájas urfi.

— Amikor tetszik! szólt Orjas urfi önérzetesen. Csak hogy igazi futtatáshoz lovas is kell, aki a hátunkra üljön és igazgasson.

— Itt vagyok egyiknek én! mondá Kormoska.

— Nagyon jól van, el is fogadlak, felelé Orjas urfi. De még második is köllene.

— Mindjárt elhivom a szomszédomat, Czirmoskát, szólt Kormoska.

— Helyes, bólintott Hájas urfi. Addig mi fölkészülődünk a versenytéren.

Kormoska elsietett, mi pedig a verseny-térre vonultunk. Utközben találkoztunk a köz-tiszteletben álló Sonkássy urral, aki szives készséggel vállalta el a pályabírói tisztséget. Ő mérte ki a távolságot is és bírói székével szemben egy felfordított virág-cserépbe veszsőt dugott.

— Ez lesz a célpont. Te pedig, Juliska, fogd ezt az ostort és pattogtasd erősen. Az nagyon neki tüzeli a versenyzőket.

Nem telt bele nagy idő, már megjelent a két versenyző az induló pontnál. Alig ismertem rá Kormoskára és Czirmoskára, amint a legszabályosabb verseny-öltözékben ott ültek a nyeregben.

Mivel az én Kormoskám ült az Orjas urfi hátán, tehát, nem tagadom, én bizony ennek kívántam a győzelmet. De amint neki iramodtak, úgy láttam, hogy kívánságom bajosan fog teljesedni. Eleinte szorosán egymás mellett futottak, de Hájas urfi lassanként előnybe jutott. Orjas urfi elmaradozott; nem sokkal, de mégis.

— Ejnye, az a lusta Orjas! Még székenben marad vele az én Kormoskám!

Pattogtattam az ostort, de az nem segített a bajon. Mikor a célponthoz közeledtek, Hájas urfi már egész hosszal volt

előre és Czirmoska gunyosan nézett Kormoskára, akivel különben mindig versengett otthon is. Persze, hogy boszankodtam.

— Fuss hát jobban, lusta Orjas!

... FIGYELEMMEL KISÉRTÜK A JÁTÉKOT. (Lásd a 39. lapon.)

És hirtelenében jól oda vágtam neki. És lám! ez használt. Orjas urfi az ostor csipésére nagyot visantott, de még nagyobbat ugrott; utól érte, el is hagyta Hájas urfit s fényesen győzött. (Lásd a képet a 41. lapon). Egész hosszal érkezett elsőnek a

célhoz. És megint kitünt, hogy gavallér urfi, mert így szólt:

— Az az ostor-csapás kegyetlenül fáj, de nagyon hasznos volt. Szépen köszönöm, kedves Juliska kisasszony!

— Ó, szívesen máskor is.

Hájas urfi kissé elégedetlenkedett és azt hajtogatta, hogy a verseny nem volt igazságos, rajta is csipnem köllött volna egy

nagyot az ostorral. De Sonkássy ur mint pályabíró Orjas urfi javára döntött s így én nagyon meg voltam elégedve.

... FÉNYESEN GYŐZÖTT. (Lásd a 40. lapon.)

Hire futott a nevezetes versenynek. Mindenfelől jöttek és gratuláltak Orjas urfinak, de még Kormoskának is, aki oly jelesen

igazgatta a futásban. Nagyon örültem a Kormoskám dicsőségének és büszkén mondtam:

— Pedig Kormoskának, mint kisasszony cziczának, nem is igazi mestersége a lovgolás. Vadásztatni szokott ugyan, de az ő igazi művészete az ének.

— Ó, az még csak a szép! kiálták mind. Mi nagyon szeretjük az éneket s kivált a fiatalság sokszor rendez nálunk hangversenyt. Hiresek is a malacz-visitó koncertjeink. De már egyszer másfélét is szeretnénk hallani.

Nagyon kérték Kormoskát, adjon hangversenyt, jótékony czélra, szegény elárvult poczák fölségítésére. Kormoska, mint igazi művésznőhöz illik, szerénykedett és sokáig kérette magát.

— Nincsenek itt a kottáim . . . aztán meg föl sem vagyok úgy öltözve, hogy nagy közönség elé léphessek . . .

De addig kérték, míg végre is bele egyezett, hogy haza szalad a kottákért és a koncert-ruhájáért.

— Te csak várj itt, Juliska, mindjárt vissza térek, mondá nekem.

Én már kissé fáradt is voltam, hát lepihentem. Talán el is bóbiskoltam egy kicsit, mert egyszerre csak arra rezzentem föl, hogy Tyuk néni nagy sietve lebben el mellettem három csibéjével.

— Hamar, gyerekek! Már megkezdődött a hangverseny! Nekünk talán még jut hely a kakas-ülön.

Utánok eredtem. Tyuk néni és a csibéi egy kerítésre röppentek föl s amint benéztem, hát láttam, hogy oda-benn javában áll a koncert. Kormoska, teljes parádében, gyönyörűen énekelt, (Lásd a képet a 45. lapon.) Malaczkay ur pedig egészen új zongorán kísérte. Volt taps, éljenzés, ujrázás annyi, hogy szinte véget sem akart érni.

A hangverseny után lakomát rendeztek, de már itt egy kis hiba esett. A legpompásabb kukoriczát tálalták fel s váltig csodálkoztak, hogy én meg Kormoska nem akarjuk ropogtatni.

Pedig éhesek voltunk, kivált hogy nem is ozsonáltunk. Össze is sugtunk Kormoskával:

— Tán ideje is lesz haza térnünk, már körül-belül itt a vacsora ideje:

Kiosontunk, haza siettünk. Már sötét volt, hát nem láttam az utat; de Kormoska sötétben is lát, baj nélkül haza értünk.

Ott ültünk megint a kályhánál, Kormoska az én ölemben, mikor a mamám belépett.

— Ej, ti lusta jószágok, így hevertétek el az egész estét? mondá. Nos gyertek vacsorálni! Szomorú volt a szoba-áristom, ugy-é?

Össze néztünk Kormoskával. De nem szoltunk semmit, hanem jóízűen vacsoráltunk.

Pótoló rejtvény.

*Két betűs kicsi szó, mégis kettőt jelent,
Mint főnév: szédítő magasságban van fent;
Mint ige: tűz teszi. De add még több más szót.*

Ha élje teszel egy-egy mássalhangzót.

B-vel: előkelő cím a törököknél;

Cz-vel: jelzés, mellyel a kereskedő él;

J-vel: hideg s kemény, pedig vízből való;

L-lel: mindent körül vesz minden oldalról;

M-mel; bizony csak egy kicsi ismétlődő szó;

R-rel: multat jelző ígheatározó;

V-vel: mindenknek a befejezése. —

Most már találd ki, hogy mi a megfejtése?

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő műveket:

„Jánoska. — Az arany gyűrű. — A paradicsom.”

Elbeszélések. Az ifjuság számára írta Benedékné Indali Etelka; számos képpel, diszes kötésben.

TÁNCZ.

*Perdülj tánczra, kis Viczám!
Most tánczolni illik ám!
Áll a farsang, hop, hop, hop —
Csárdás után a galop!*

*Galop után, kis Vicza,
Jö a kényes franczia.
S melyik lesz a negyedik?
Keringő következik.*

*Igy, így Viczám, galambom,
Ugrálj, szökely, ha mondom.
Ugy is illik: vígan legyünk
A tánczolás farsangon!*

A JÓ GONDOLAT.

— Beszélyke. —

(Vége.)

HIBA nélkül jutottak ki Katinka és Ödönke az utczára. Csipős hideg volt, igazi szürke téli idő, de a két kis vándor zenész ettől esőppet sem ijedt meg. Hiszen jól felöltöztek. Máskor is sétáltak már ők

ilyen hideg időben. Ödönkének kissé alkalmatlan volt ugyan a kis sipláda, mely zsinóron lógott le a válláról; fogni kellett, hogy ne ütögesse az oldalát. De hát oda se neki! Aki nagyra vállalkozik, ne törődjön holmi apró bajokkal.

— Merre menjünk? kérdé Ödönke.

— Mindegy, akár merre, csak innen a szomszédságból siessünk el, mert itt ránk ismernek.

Nagy város Budapest, könnyű az embernek olyan helyre jutni, ahol még soha sem járt azelőtt. A két testvér nem igen válogatta az utját, csak kanyarodott jobbra, balra, mignem Katinka megszólalt:

— No, itt már megkezdhetjük. Nézd, ez itt nagyon szép ház, bizonyosan gazdag urak laknak benne, ide megyünk be legelőször.

Hajh, nehéz mindennek a kezdete! Az a ház valóban nagyon szép ház volt, nem is bérház, hanem palota. A kis művészek azonban még rá sem gyujtottak a nótára, még csak az udvarra sem jutottak el, mikor egy nagy szakálas, liberiás ember, nyilván a kapus, toppant eléjük és nagyon kurtán kérdé:

— Mit kerestek itt? Mit akartok?

Megszéppenve néztek az éppen nem bárátságos hangu emberre. Szégyen, nem szégyen, de igaz, hogy valóban Katinka volt a bátrabbik, ő mert felelni:

— Kérem... mi... mi muzsikálni, énekelni akarunk.

— Itt nem fogtok kornyikálni! Ide nem szabad akármiféle kóbor csőcseléknek bejönni. Menjetek Isten hírével!

Ellenmondásról persze szó sem lehetett. Siettek hát ki az utczára, még pedig ugyan-csak kipirulva, s nem is a hidegtől, hanem

a haragtól és méltatlankodástól. Kóbor cselékeknek mondta őket! Hiszen ők tisztas uri gyermekek, ha nem is éppen grófok vagy hercegek. Ödönke majd sirva fakadt mérgében, de Katinka hamar vigasztalódott.

— Soh' se gondolj vele, mondá nevetve. Hiszen az természetes, hogy nem tudja, kik vagyunk. A vándor énekesek rendesen nem valami uri emberek. Majd akadunk jobb helyre is.

Odább ballagtak, A szomszéd utcában egyik nagy házból egy kopott vén házalót láttak kilépni.

— No, ez nem lesz afféle nagyuri palota, ide bátran bemehetünk.

Piszkos, szűk udvarra jutottak. Nem állt utjukba senki. hozzá foghattak a hangversenyhez. Hallgatóságot nem láttak ugyan, mert volt eszök az embereknek, hogy ilyen hidegben nem ögyelegtek a folyosókon s zárva tartottak ajtót-ablakot. No de majd előjönnek, ha meghallják a szép zenét és éneket.

Mi tagadás, nem lehetett csodálni, ha nem sokat hallottak belőle. Isten tudja mért, de valahogy egészen másképp volt itt, mint otthon. Ödönke sehogy sem boldogult az ide-oda lógó sipládácskával, mely csak szaggatottan adott egy-egy nyekegő hangocskát; Katinka meg, amint énekelni kezdett és nagyot lehelt be a hideg levegőből, ijedtében nagy hirtelen elharapta a nótát.

— Nem jól kezdtük . . . mondá. Kezdjük újra!

Másodszor sem sokkal jobban sikerült s a nyekegő gyerek-verkli sipítása, Katinka vékonyka, a hidegtől reszkető hangja még nekik maguknak sem tetszett annyira, mint otthon, mikor csak játszottak.

— Én . . . én azt hiszem, nem muzsikálunk oly szépen, mint az a hárfás leány, jegyzé meg Ödönke bátortalanul.

— Nem baj, azért mégis lesz bevételünk. Nézd!

Valóban, a második emelet folyosóján egy öreg nő jelent meg és papirosba göngyölve valamit, ledobta, miközben részvevő hangon szólt:

— Fogjátok, istenadta szegény gyerekei!

Katinka fölkapta a kis csomagot s nagy reménykedéssel bontották fel. Megint elvörösödtek, de most a szegénytől. Egy árva kétfilléres volt a papirosban.

— Ó! Hisz' a mi mamánk még a koldusnak is két ilyen kispénzt ad, szólt bosszusan Katinka.

— Hát koldusoknak nézett minket is ez az asszony? mondá Ödönke nagyon kelletlenül. Hiszen olyanformát mondott is.

Ödönke kényes fiucska volt, nem csoda, ha nem volt inyére ez a dolog. Katinka sem találta ugyan olyan mulatságosnak, mint ahogy előre elképzelte, de nem akart egy-könnyen lemondani nagyszerű gondolatáról; azért hallani sem akart róla, mikor Ödönke így szólt:

— Már talán haza is mehetnénk . . . Nagyon hideg van, úgy fázik a kezem!

— No persze! Két fillérrel csak nem térünk haza? Még jóformán bele sem fogtunk.

— De én nem akarom, hogy koldusnak nézzenek!

— Baj is az, ha nem vagyunk igazán koldusok. Majd lesz jobb szerencsénk is, hogy nem néznek koldusnak.

Ez hamarabb beteljesedett, mint hitték. A harmadik vagy negyedik házban próbáltak újra szerencsét s amint az udvarra

értek, épp a házmester lakása előtt álltak meg, ott akartak bele fogni a nótázásba. A házmesterné, az ajtóban állva, fürkésző szemmel nézegette őket s megszólalt:

— Hát maguk kicsodák, mit akarnak?
 — Mi... mi vándor zenészek vagyunk...
 — Ugyan ne mókázzon, kicsikém! Talán csak látom, amit látok? Majd persze

... GYÖNYÖRŰEN ÉNEKELT. (Lásd a 42. lapon.)

holmi szegény kóbor zenészek viselnek ilyen finom ruhát! Maguk uri gyermekek és valami vásott csinyen törik a fejüket.

— Ó... dehogy...
 — No, ne tagadják, engemet nem boldítanak el. Én a javukat akarom, hát azt tanácsolom, menjenek iziben haza. A hó

is kezd szállingózni, nem ilyen apróságoknak való, hogy az utcán kószáljanak.

Ödönke egy titokban teljesen igazat adott a jó asszonynak; de Katinka nem szerette a prédikációt, kézen fogta öcsét és szó nélkül kifutott vele az utcára. Itt azonban habozva állt meg. Sehogy sem akar jó kerék-vágásba zökkenni a dolguk. Vagy koldus-krajczárt kapnak, vagy rájok ismernek. Így is baj, úgy is baj. Még tévovázott, lemondjon-e nagyszerű gondolatáról, eredmény nélkül csufosan térjen-e haza; de azalatt, míg ezen tündött, közbe jött valami, ami gyorsan eldöntötte a kérdést. Nagyon egyszerű, télen közönséges esemény volt az: sűrűn megeredt a hó, a szél pedig kavarta-söpörte, alig lehetett megállani az utcán.

— Jaj, de borzasztó! sohajtá Ödönke. Menjünk haza!

— Jól van no, hát menjünk! Azt hiszem, erre felé köll mennünk.

Azt bizony rosszul hitte. Mentek, sokáig mentek egyik utcából a másikba, de csak nem tudtak ismerős tájakra jutni. Már rég be is esteledett, már égtek az utcai lámpások, későre járhatott az idő s még folyvást bolyongtak, de egyre lassabban, mert már szinte meggémberedtek a hidegtől. Végre be köllött látniok, hogy a nagy városnak olyan részébe jutottak, ahol még soha sem jártak, ahonnan nem tudnak haza találni. Reszketve, dideregve álltak meg egy lámpásnál és mit tehetek? Versenyt sirtak mind a ketten. Vége volt a Katinka nagy elszántságának; rémulten gondolt arra, hogy itt fognak elpusztulni a téli éjszakában!

No, ilyen veszedelem még sem igen esik meg a nagy városban. Mihamar akadt a

járó-kelő emberek közt, akinek föltűnt a két didergő, siró gyermek s aki vallatóra fogta őket, mert látni lehetett, hogy nem afféle csavargó utcai gyerkőcök. Nagy készséggel mondták meg, kiesodák, hol laknak és hogy eltévedtek.

— Ugyan messze elbolyongtatok, szólt a jószívű ur, aki szóba állt velök. Képzelem, mennyire aggódnak a szüleitek. Ne sirjatok no, haza kísérlek.

Biz' az messze volt. A két szerencsétlen muzsikus már alig birta emelni a lábát. Végre valahára azonban mégis csak haza értek, ahol a mama már nagy aggodalomban volt eltűnésök miatt.

Ugy agyon voltak fázva, hogy rögtön ágyba kellett feküdniök, forró herbateát inniok. Más nap pedig, hogy szerencsére nagyobb betegség nélkül ébredtek föl, következett a keserves vallatás és vallomás. Ödönke egy kis dorgálással esett tul a bajon, de Katinkára szigoru büntetést mért a mama.

Megadással viselte, mert már rég nem hitte maga sem, hogy olyan jó és nagyszerű volt az az ő gondolata.

Azt a szegény hárfás leányt pedig soha sem irigyelte többé.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 1-ső számában közölt betű-rejtvény megfejtése:

Többet észszel, mint erővel.

Helyesen fejtették meg: Kövesi Jenő, Hauzer Béla, Hampel Gábor, Koller Sárka, Marczali Pólka, Steiner Erzs, Pálmai Laczi és Sándor, Szántó Olga és Ernő, Vámosy Loránt, Jákó Margit, Spányi Margit, Vörösmarthy Ilona és Idus, Gutman Erzsike, Neoschill Antal, Herczeg Ilona, Hollós László, Mérey Ágosta és Dalma, Lengyel Margit és Kálmán, Erdődy László, Eperjesy Aranka, Badiés Gizella, Erdélyi Ferencz, Finály Jolán és

Arth
(Mag
Mikl
Erzsi
Forg
jon.
Rácz
Gizik
Kalm
Szikl
Eszt
Kem
gitka
Paul
Hütt
is ki
Saile
Ilona
Schu
Lász
Mela
Lász
és E
Jenő
A
ténv
Mez
csok
gyer
lába

A
rejt
Stefi
Gille
Béla
Ann
és I

1.
2.
3.
4.
és h
5.
tés,
6.
fizet
tábl
azza
7.
illat

Arthur, Ujlaky Vilma és Cora, Geszner Olgica (Magad írj! *F. b.*), Háry Irén és Juliska, Jeszenszky Miklós, Gonda Margitka, ifj. Vojnich Guido, Csia Erzsike, Herzog Dora, (A »Kis Lap« szerkesztője *Forgó bácsi*. A címzés mindig csakis ennek szólnon. *F. b.*), Kiss Margitka, Hacker Irén és Józsi, Rácz Margit és testvérei, Naschitz Gyuri, Jurenák Gizike, Hevesy Izabella, Ehrenfeld Irén és Sárika, Kalmár Endre, Szentgyörgyi Margitka és Ilonka, Sziklay Vera, Szmrecsányi Miczi és Máli, Kovács Esztike, Klárka és Gyuricza, Fischer Margit, Kemej Géza, Löw Sándor és Mihály, Kövér Margitka és Károlyka, Fischer Péter és Pál, Kummerer Paula, Békeffy, Aladár, Fidler Jolánka, Kazy Livia, Hüttl Károly, Kovách Béla (Szívesen látlak téged is kis hiveim nagy táborában. *F. b.*), Jurenák Gizi, Sailer Károly, Preisach Frida, Surányi Jani, Riekl Ilona, Wurm Betty, Kazy Péter, Boros Emmike, Schulz Antal, Roth Etel, Furman Lili, Rakovszky László, Szitányi Lola és Ella, Kollár Margit, Schmidt Melanie és Pisti, Andreánszky Pisti, Vajda Anna és László, Schulez Ilonka, Bayer Anti, Nagy Lenke és Ernő, Sier Frigyes, Somogyi Margit, Jolán és Jenő, Follinus Kornél.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Szántó Olga és Ernő*, *Mezőhegyesen*, kiknek a jutalom-könyvet (*»Virágcsokor«*, elbeszélések és költemények, emlékül jó gyermekeknek gyűjtötte *Füssy Tamás*, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LVII. köt. 27-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Henn Stefi, Kövér Margitka és Károlyka, Bachrach Laci, Giller Zoltán, Halassy Valika, Tókey Márta, Bartha Béla, Paulinyi Ágost (Kinek az írása? *F. b.*), Vajda Anna és László, Láner Nellike, Vörösmarthy Ilona és Iduska.

— Olvassátok! —

*

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. *Leveled papiroza sima szélü legyen és tiszta.*
2. *Irkából tépett papirostra levelet ne írj.*
3. *Levelet be ne porozz, be ne poczázz.*
4. *Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.*
5. *Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfetés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.*
6. *Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, elmaradt számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése), azzal ne fordulj a szerkesztőhöz.*
7. *Leveled papiroza ne legyen rikoltó színü, se illatos.*

8. *Csak fekete tentát használj írásra.*

9. *Ismeretlen s csakis családi körben járatos becéző nevet ne használj.*

10. *A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: Forgó bácsinak, a „Kis Lap“ szerkesztőjének.*

Aki e tíz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Csergeő Tibor. Szabad ég alatt nálunk a pálma meg nem él. A déli megyékben tettek vele kísérletet, de csakhamar elcsesvenészt, valamint a narancs- és citromfa is, melyet csak a nagy üveg-házi gondozás bír megtartani. Akkor is bizony siralmas kis beteg az. — **Naschitz Gyuri.** A macska nem sokat bánja, szépen énekel-e a kanárka. Ha szerét ejtheti, lecsapja a karmával s meg-eszi. Sok ilyen madár-tragédiát irtak már meg nekem. Ha a tied érdekesebb részleteket mutat föl, ám küldjed be, szívesen elolvasom. — **Schrodt István.** A kitépelt levél homlok-során rajta van a kötet vagy az év száma. Azt nézd meg, s akkor a hiányzó kötetet meg is rendelheted. — **Andreánszky Pisti.** Hat és fél éves fiucskától olyan csinos, gondos írás, hogy külön kell megdicsérenem. — **Vörösmarthy testv.** Olvassátok a »Forgó bácsi tíz-parancsolatját«. Így megtudjátok, kérdésekkel hova kell fordulnotok bekötési tábla végett: a *Kis Lap* kiadó-hivatalához. Miféle arnyképeket vártok ti tőlem? — **Révész Ara.** A véletlent nincs hatalmamban igazgatni. Ha volna, se tenném; mert az hamisítás volna. — **Krausz Jancsika.** Kevés, de tartalmas soraidat köszönöm. Hát az öbölben lát-tál-e már czápát? A Géza saját-rajzu lev. lapjának megörültem. — **Deutsch Hedvig.** Megemlékezé-sed jól esett. — **Fein Elemér.** Ha Bonyhádon né-metek laknak is, de azért ez a város csak Magyar-országban van s azért hibáztatom a te német cím-írásu lev. lapodat. — **Badics Gizi.** Csak a szerencsének köszönd. A kedves arczképed a Forgó bácsi arczképcsarnokába került. Köszönöm. — **Veress Jenő.** Szolnok-dobokai gyerek mikép ke-rül Kis-Martomba? Hiszen ott nincsen nagyobb iskola. És mi okból tudatod velem, hogy szerkesz-tőnek vagy a fia? — **F. Imréné.** Örömmel fogadom régi hivem kezéből a két ifjabb hivet. — **Schvartz Irén.** A Hefty Andornak (l. a *K. L. m. sz.*) szóló üze-netből te is érthetsz. — **Esterházy Erzsébet.** Alig ismertem rá a régi toll-vonásokra. — **Szemők Katicza.** Lám, annyi idő multán megint egy élet-jel, mely, változatlan érzelmeid jele. Ami fölött

kettős az én örömöm. — **Radó Sándor.** Sikerült. Sorát keritem. — **Stern Jolán és Birike.** A polgárisult világban a külső érintkezésben a kis fiu is ur, a kis lány is kisasszony. A kiadó-hivatal ehhez is szabja magát. — **Marczali Pólka.** Neked is szól, amit Sándorfy Dezsőnek üzentem. — **Persa Iduska.** Versikéd ügyesebb, mint az a sok kísérlet, mellyel olvasó társaid közül meg szoktak látogatni. Ime közlöm is:

A kis gazdasszony.

*Hárman is zaklatják,
A kisebb testvérek:
»Marika, Marika,
Tízórait kérek!»*

*Héj, az a reggeli
Az a tejes kávé
Nem ízlik; — jobb annál,
Jobb a csokoládé!*

*S jobb mint a tanulás,
Könyv és tábla, griffi,
Sokszor jobb, százszor jobb
A jó rajas kifti!*

*És a ki gazdasszony
Meg is adja nekik
Mind amit kívánnak, —
Nem hiába kérik.*

*De a kalács mellé
Szép szóval megmondja,
»Annak, ki tud enni:
Jónak is kell lenni —
Könyvre legyen gondja!»*

Ybl Iduska. A kedves meghívás kísértetbe hoz. De hát ilyenkor legkevésbé mozdulhatok el hazulról. Köszönöm sorocskáidat. Szüleidet, Mártát szívesen köszöntöm. — **Neumann Lily.** A szivecskéd jó és enyhe, de már a levél-papirosod kegyetlen. Még most is káprázik a szemem attól a mérgező-vörös papirostól, melyre irtál. A »*Forgó bácsi tiz parancsolata*» figyelmeztet az ilyen papiros mellőzésére. Nekem kellemetlen, de a te szemednek még jobban megárt az ilyen szín, mert te irsz is rá. Azok a papiros-gyártók és kereskedők vete-
kednek egymással, ki tudna hóbortosnál hóbortosabb papirosokat kitalálni. Az egészségügyi rend-
őrség jól tenné, ha megtiltaná az ilyen lángoló papiros gyártását. — **Schulz Antal.** Az ajálkozásod nem igen biztató. »Majd írok a tél leírásából« ezt mondom. Sejttem, mit értesz rajta, de nem szabatosan fejezted ki magadat. Örvendeni fogok, ha művecskéddel kellemes csalódást szerzel. — **Müller Ilonka.** Hova-tovább, mind-jobban meg fogunk barátkozni. Isten hozott a *Kis Lap* zászlója alá! — **Wittenberg Juliska.** Leveledet átadtam a kiadó-

hivatalnak, mint amelyre tartozik. Mihelyest ujjacska meggyógyult, írj. Kívánom, hogy már a jövő héten lássam a kezed irását. — **Kummerer Paula.** Neved az év első negyedében nem fordult elő a megfejtők között. *Amióta járatod a Kis Lapot,* lehettél buzgó megfejtő, de az évi sorsolás jelöltjei közé nem juthattál, mivel ez azok részére van, akik *egész éven át* küldöttek be megfejtést. De te később kezdted. — **Rothauser György.** Rejtvényed ügyes, csak hogy egyben elvettted: a *cz, zs, gy, ny, ly,* csak *egy* betűt jelent. Így kiigazítva, küldjed be újra s akkor szívesen közlöm. — **Wurm Betty.** Van néni is, lány is, unoka is. *Betty a Borbála* angol kicsinyítője. *Böske* meg az *Erzsébet* beczező rövidítése. De azért, ha épp kedved tartja, megböskézheted a Betty nevet. — **Kludik Miklós.** Szívesen fogadlak téged is a *Kis Lap* nagy táborába. Örömömre szolgál, hogy első leveledet nekem irtad. Még rajz díszével is bővítettél: egy vadász ember a bottal két csicsérgő fecskének vág neki. Miért olyan kegyetlen ember az a te vadász bácsid? — **Jurányi Jani.** Szabad lev. lapon is írnod. — **ifj. Vojnich Guido.** Csak szedjétek ki a tél örömeit busásan. Tibikét ölelem. — **Karwinski Ödön.** Örvendek, hogy rátértél a különbségre, mint veled igen sokan, *Rosz* vagy *rossz*: helyes mind a kettő. — **Láner Nellyke.** Képrejtvényedet besoroztam. — **Vajda Anna és László.** Új év körül Budapesten sok levél nem jutott el oda ahova szánták. Így késhetett meg a tietek is. — *Több levélről a jövő számban*

LEVELEZÉS.

Ybl Iduska (Csesztve u. p. Balassa-Gyarmat) levelezni szeretne *Méray* Linikével és *Sélley* Lillivel. Kéri e végett címöket. A hozzá küldött képes lev. lapokat örömeit viszonzozza hasonlókkal. — **Frankl** testv. (Lőrinczkapu-u. 8. Pozsony) szintén.

ROVÁS.

B. M. — V. J. pöcsétes, tépett szélű leveleikre nem lehetek figyelemmel. **F. b.**

JÓ SZÍV.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek:
Szirmai Józsi 1 kor. — *Naschitz* Gyuri 1 kor. — *Grósz* Géza 1 kor. — *Neumann* Elise 1 kor. 20 fill. — *Fruzin* Margit 2 kor. — *Hajdu* Margitka 2 kor. — *Neumann* Lilly 2 kor. — *Sárkány* Magda 4 kor. — *Ybl* Márta és *Ida* 2 kor. — *Bayer* Anti 2 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.